

Spis treści

Wprowadzenie	9
Podziękowania	13
1. Zachowania ryzykowne w chorobie	15
1.1. Zachowania ryzykowne: pojęcie i istota	15
1.1.1. Dieta	21
1.1.2. Aktywność fizyczna	25
1.1.3. Palenie papierosów	29
1.2. Rodzaj choroby przewlekłej a zmiana zachowań ryzykownych	33
1.3. Depresja a zmiana zachowań ryzykownych	38
1.4. Podsumowanie	42
2. Podejścia społecznej psychologii poznawczej do zmiany zachowań ryzykownych w chorobie	45
2.1. Klasyfikacje teoretycznych podejść do zmiany zachowań zdrowotnych	45
2.2. Rozwój teoretycznych podejść do zmiany zachowań zdrowotnych	51
2.2.1. Teoria społeczno-poznawcza Alberta Bandury jako przykład modelu motywacyjnego	52
2.2.1.1. Kluczowe konstrukty	52
2.2.1.2. Nadrzędna rola własnej skuteczności	55
2.2.1.3. Poziomy generalizacji własnej skuteczności	56
2.2.1.4. Źródła własnej skuteczności – z teorią w praktykę	58
2.2.2. Koncepcja implementacji intencji Petera M. Gollwitzera jako przykład modelu postintencjonalnego	60
2.2.2.1. Kluczowe konstrukty	61
2.2.2.2. Intencje wcielane w życie a zachowania zdrowotne	62
2.2.3. Procesualny model działań zdrowotnych Ralfa Schwarzera jako przykład modelu fazowego	64
2.2.3.1. Kluczowe konstrukty	64
2.2.3.2. Wyjaśnianie zmiany zachowań w sytuacji choroby – przegląd badań	69
2.2.3.3. Zasady projektowania badań i działań praktycznych	75
2.3. Podsumowanie	78

3. Motywacja do zmiany zachowań ryzykownych w chorobie w ujęciu teorii autodeterminacji	82
3.1. Rodzaje motywacji a kontinuum regulacji działania	83
3.2. Proces internalizacji motywacji zewnętrznej. Wsparcie autonomii	87
3.3. Model zachowań zdrowotnych w ujęciu teorii autodeterminacji	93
3.4. Hierarchiczny model wewnętrznej i zewnętrznej motywacji – problemy pomiaru motywacji	100
3.4.1. Poziomy generalizacji procesów regulacyjnych	101
3.4.2. Konsekwencje (nie)uwzględniania źródeł i efektów procesów regulacyjnych w pomiarze motywacji	104
3.5. Podsumowanie	105
4. W poszukiwaniu teorii zmiany zachowań ryzykownych. Założenia modelu zintegrowanego	109
4.1. Procesualny model działań zdrowotnych i teoria autodeterminacji jako teorie motywacji – porównanie	112
4.2. Co jest pierwsze – własna skuteczność czy motywacja autonomiczna? Rozważania o poziomach generalizacji zmiennych	118
4.3. Czy dwa rodzaje procesów zmiany zachowań ryzykownych wystarczą?	121
4.3.1. Fazy zmiany zachowania ryzykownego a nastawienie wobec tej zmiany	121
4.3.2. Własna skuteczność i kontinuum regulacji działania jako zmienne zależne od fazy zmiany zachowania ryzykownego	123
4.4. Podsumowanie – założenia modelu zintegrowanego	125
5. Motywacyjne predyktory zmiany zachowań ryzykownych przez chorych przewlekle – badania przekrojowe	131
5.1. Cele badania	131
5.2. Metoda	133
5.2.1. Osoby badane	133
5.2.2. Narzędzia badawcze	134
5.2.2.1. Pomiar zmiennych uogólnionych	135
5.2.2.2. Pomiar zachowań ryzykownych w prewencji wtórnej	136
5.2.2.3. Pomiar zmiennych modelu zintegrowanego	138
5.2.2.4. Pomiar fazy zmiany zachowania ryzykownego	143
5.2.3. Przebieg badania	145
5.3. Wyniki	146
5.3.1. Predyktory procesu zmiany zachowania ryzykownego	146
5.3.2. Weryfikacja modelu zintegrowanego	152
5.3.2.1. Rola własnej skuteczności i motywacji autonomicznej w wyjaśnianiu intencji zmiany zachowania ryzykownego	156
5.3.2.2. Rola własnej skuteczności i motywacji autonomicznej w wyjaśnianiu zachowania ryzykownego	166
5.3.3. Wyodrębnienie jednorodnych grup pacjentów ze względu na zachowania ryzykowne	176
5.4. Dyskusja i wnioski	179

6. Motywacyjne predyktory zmiany zachowań ryzykownych przez chorych przewlekle – badania podłużne	192
6.1. Cele badania	192
6.2. Metoda	193
6.2.1. Osoby badane	193
6.2.2. Narzędzia badawcze	195
6.2.3. Pomiar faz zmiany zachowania	197
6.2.4. Przebieg badania	199
6.3. Wyniki	200
6.3.1. Weryfikacja modelu zintegrowanego	200
6.3.1.1. Rola własnej skuteczności i motywacji autonomicznej w wyjaśnianiu zmiany zachowania ryzykownego	202
6.3.1.2. Objawy depresji jako moderator modelu zintegrowanego	207
6.3.1.3. Analiza korelacyjna zmiennych dotyczących palenia papierosów	210
6.3.2. Wyodrębnienie jednorodnych grup pacjentów ze względu na zachowania ryzykowne	212
6.4. Dyskusja i wnioski	217
7. Wnioski, pytania do dalszych badań i implikacje praktyczne	223
7.1. Weryfikacja modelu zintegrowanego. Wnioski do dalszych badań	223
7.1.1. Zmiana zachowań ryzykownych jako działania motywowane przez procesy intrapsychiczne i instrumentalne. Rola zmiennych uogólnionych	223
7.1.2. Fazy w procesie zmiany zachowania. Jak je wyjaśnić?	227
7.1.3. Moderatory w procesie zmiany zachowań ryzykownych	230
7.2. Jak prowadzić badania na podstawie modelu fazowego? Ograniczenia badania	231
7.3. Implikacje praktyczne	233
Bibliografia	236
Słowniczek	257
Załączniki	262
Indeks nazwisk	264
Indeks rzeczowy	270
O Autorce	274